

Sabima kartleggingsnotat 39, 2024

Insekter og karplanter i Hustadvika i 2024

Av Halvard Hatlen, Øystein Folden, Niilo Jansson, Steffen Adler

Seksflekket bloddråpesvermer (*Zygaena filipendulae*) etter en regnskur på Male. Foto: Steffen Adler.

Insekter og karplanter i Hustadvika i 2024

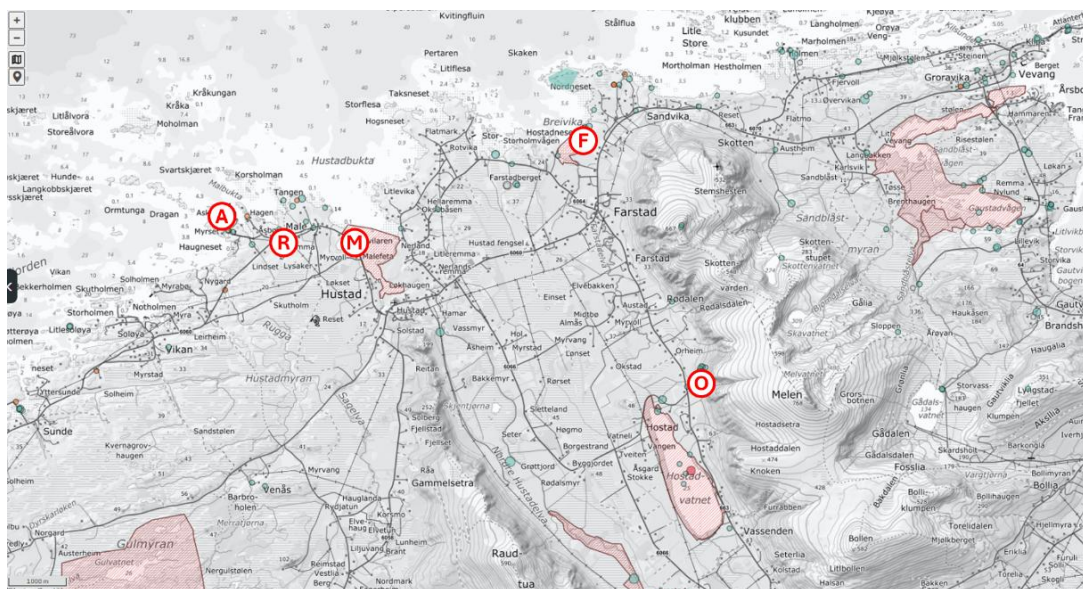
Emneord: Insekter, karplanter, nettverksmøte, Hustadvika, kartlegging

Forord

Hustadvika på Nordmøre har en svært variert natur. Her finner en sandstrender ved atlantehavskysten, almeskog, fjellhei, rasmarksenger, kalkforekomster og fjordlandskap. Norsk entomologisk forening sitt fylkeslag i Møre og Romsdal holdt kartleggingssamling i Eide i begynnelsen av juli 2024. Vi ønsket å undersøke kystlandskapet med fokus på insekter og karplanter og det helst på en finværsdag, men slik gikk det ikke. Dagene, 6. og 7. juli var bestemt på forhånd og når været ble både kjølig og vått var spørsmålet om vi ville finne insekter i det hele tatt. Det var også et mål å finne interessant lokaliteter til Norsk entomologisk forening sitt sommertreff i 2025. Vi hadde to samlinger på høsten for å gå gjennom funn og beskrive lokalitetene.

Materiale og metoder

Vi valgte ut fem lokaliteter, Askevågen, Maleremma kystgård, Fetaberget på Male, Farstadsanden og Orheim på Hostad (figur 1). Den 6. juli besøkte vi alle lokalitetene og 7. juli sjekket vi lysfellene som var satt opp på Orheim (tabell 1).

Figur 1. Lokalitetene Askevågen (A), Maleremma kystgård (R), Fetaberget på Male (M), Farstadsanden (F) og Orheim på Hostad (O) i Hustadvika kommune på kart med funn av insekter (Artsdatabanken 2024).

Tabell 1. Lokalteter i Hustadvika i Møre og Romsdal

	Askevågen	Maleremma	Fetaberget på Male	Farstad-sanden	Orheim på Hostad
Natur	Kystlandskap	Gammelt gårdstun, eng	Strandeng, steinrøys	Sandstrand	Lågurtskog
Vern	-	-	Hustadbukta naturreservat	Farstadbukta naturreservat	-
Metode	Håv, observasjon	Håv, observasjon	Håv, observasjon	Håv, observasjon	Håv, observasjon, lysfelle
6. juli	10:30-11:30	11:30-12:30	12:45-13:30	13:00-16:00	16:30-18:00
7. juli	-	-	-	-	11:30-13:00

Resultater

Askevågen

Kystlandskap med kystlynghei, strandeng. Navnet kan ha sin opprinnelse fra brenning av tang og tare, for å lage aske. Slik tarebrenning har vært praktisert i Norge langs kysten fra 1700-tallet.

Lenke til Artskart: [Askevågen](#) (figur 2)

Figur 2. Lokalteten Askevågen i Hustadvika kommune på kart med funn av insekter og karplanter (Artsdatabanken 2024).

Området rundt Askevågen ligger ganske værhardt til ut mot havet. Vegetasjonen er påvirket av dette. Foto: Steffen Adler.

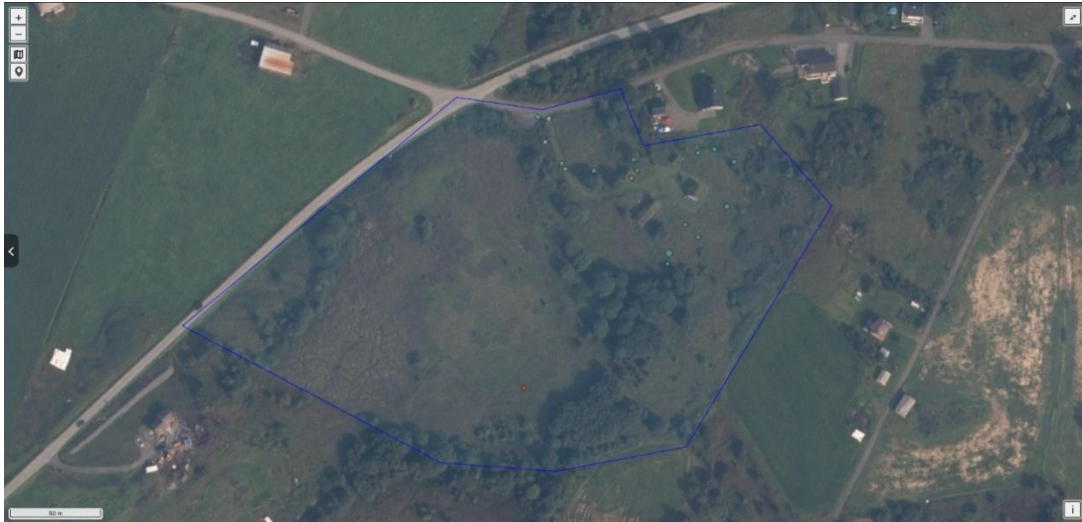
I juli 2024 registrerte vi bare to fluer, møkkfluen *Coenosia intermedia* og vanlig markblomsterflue (*Eupeodes corollae*) i Askevågen. Totalt er det funnet 18 insektarter. Kysthumle (*Bombus muscorum*) (NT) ble sett i Askevågen i 2016.

Flere planter som kan være av interesse for insekter er kystbergknapp, bitterbergknapp og sløke. Totalt er det funnet 100 karplantearter i Askevågen. En av disse står på rødlisten, legevendelrot (*Valeriana officinalis*) (VU). Det er også registrert fire SE-arter (fremmedart i kategori svært høy risiko), platanlønn (*Acer pseudoplatanus*), lutzgran (*Picea xlutzi*), sitkagran (*Picea sitchensis*) og pollpryd (*Codium fragile*).

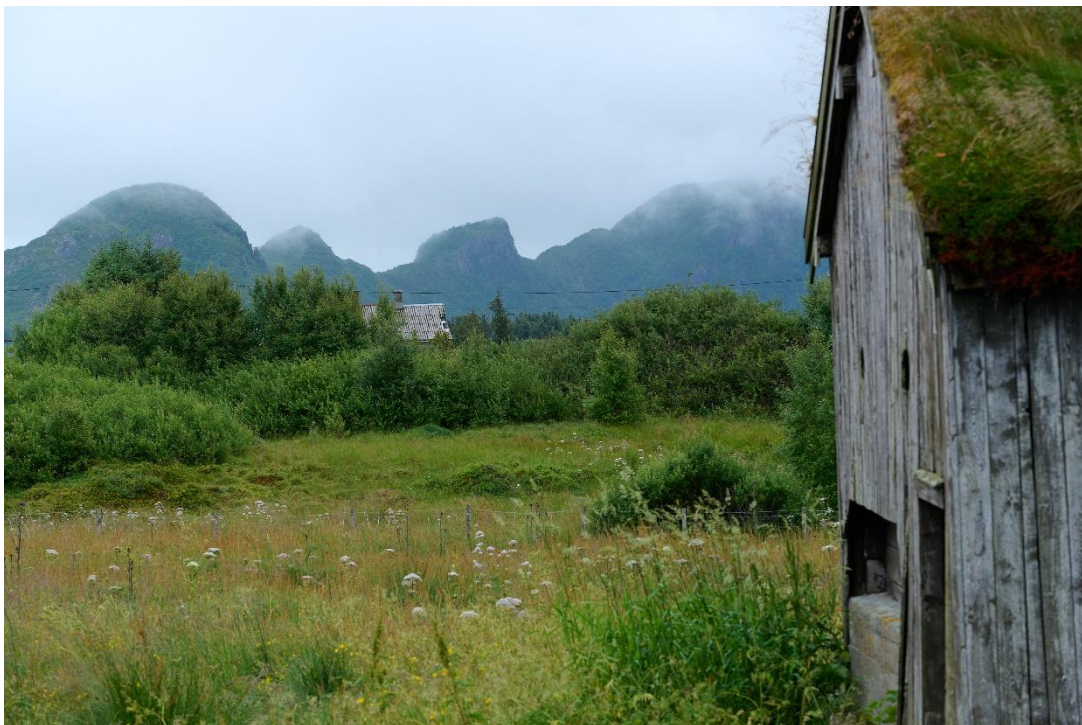
Maleremma kystgård

Maleremma er en åpen liten museumsgård på Male/Askevågen ytterst mot Hustadvika. Romsdalsmuseet eier gården. Den var drevet fram til midten på 1900-tallet. Foruten naust er det ca. 30 mål dyrket mark. Det er tilrettelagt for parkering av bil og gårdstunet er velstelt med kortklippet gress. Utenfor er det et større biologisk mangfold med gamle beitemarker, noe skog og et større myrområde.

Lenke til Artskart: [Maleremma](#) (figur 3)

Figur 3. Lokalteten Maleremma kystgård i Hustadvika kommune på kart med funn av insekter og karplanter (Artsdatabanken 2024).

Fra Maleremma kan en se de eiendommelige fjellformasjonene i øst, i midten her er Aslaksteinen. Den er en naturlig borg og ifølge sagnet ble den benyttet som bygdeborg i gammel tid. Foto: Steffen Adler.

Insekter

Det ble registrert 19 arter av insekter, det ligger ingen tidligere funn i Artskart. Prikkfluen (*Pallopteridae*) *Toxoneura trimacula* var en av disse. Tegene *Orthops campestris*, *Closterotomus norwegicus*, *Stenodema holsata* og *Leptopterna ferrugata* ble funnet, men disse er alle ganske vanlige.

Prikkfluen (*Pallopteridae*) *Toxoneura trimacula* og den vanlige bladtegen *Stenodema holsata*.
Foto: Halvard Hatlen.

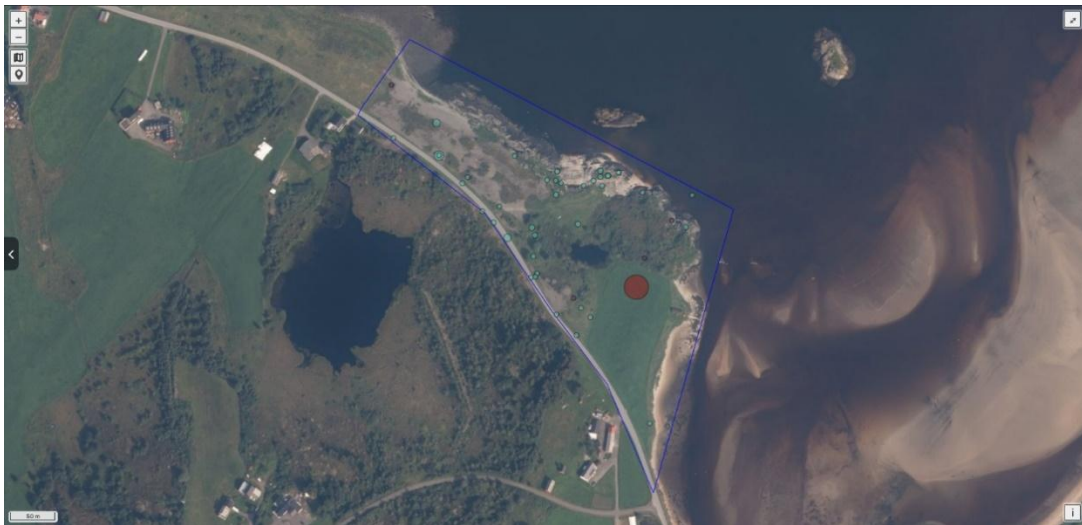
Planter

Vi registrerte 40 arter. Flere arter som besøkes av pollinatorer, sløke (*Angelica sylvestris*), tiriltunge (*Lotus corniculatus*), rødkløver (*Trifolium pratense*) etc. Tidligere ble det registrert en art i fredløsslekta på lokaliteten.

Fetaberget på Male

Sandstrand, rullesteinstrand, gravrøyser, busker av ulike løvtrær og noen engområder. Vi parkerte i veikanten. Den var artsrik og har nok et godt utvalg av insekter om været er det riktige. Litt innenfor er Trolltjønna, et tjern med mest myr omkring. Fra veien og ned mot sjøen ligger Hustadbukta naturreservat. Naturreservatet omfatter elveosen og havstrender omkring. Trusselen er gjengroing og endret beitebruk og at fremmede arter kan etablere seg. Mye av verneområdet på dette stedet, er ganske vegetasjonsfri steingrunn med omlag 30 gravrøyser. Nede ved stranden er det et område med sandstrand og Fetaberget.

Lenke til Artskart: [Fetaberget på Male](#) (figur 4)

Figur 4. Lokalteten Fetaberget på Male i Hustadvika kommune på kart med funn av insekter og karplanter (Artsdatabanken 2024).

Fra gravrøysene, mest stein, men enkelte busker innimellom. Foto: Steffen Adler.

Fra sandstranda og Fetaberget i bakgrunnen. Foto: Steffen Adler.

Insekter

Vi har registrert 14 insektarter, det ligger ingen tidligere funn i Artskart. Seksflekkt bloddråpesvermer *Zygaena filipendulae* er en karakteristisk art på blomsterrike enger ved kysten. Kortvingen *Meotica filiformis* er liten og kanskje av den grunn bare 12 funn i Norge. Kortvingen *Quedius mesomelinus* er vanlig på Østlandet, men få funn i Møre og Romsdal. Svingfluen *Themira putris* finnes i hele Norge, men har få registreringer på vestlandet. Darwinvepsen *Diplazon laetatorius* har ikke tidligere blitt registrert i Møre og Romsdal.

Kortvinger tilhører billene og er rovdyr. De har fått navnet sitt fordi dekkvingen er kort og dekker ikke hele bakkroppen. *Meotica filiformis* til venstre og *Quedius mesomelinus* til høyre. Foto: Halvard Hatlen.

Darwinvepsen *Diplazon laetatorius*. Det ble første fylkesfunn for denne flotte vepsen. Foto: Steffen Adler.

Framlåret og leggen hos hanner av svingfluer (Sepsidae) er gjerne artstypiske. Slik som her hos *Themira putris*. Foto: Halvard Hatlen.

Planter

Vi registrerte 38 plantearter og totalt er det rapportert 83 plantearter. Det ble registrert en fremmedart, sitkagran (*Picea sitchensis*) (SE).

Lodnerublom (*Draba incana*) og vendelrot (*Valeriana sambucifolia*). Foto: Øystein Folden (t.v.), Niilo Jansson (vandelrot, ø.t.h.), Steffen Adler (n.t.h.).

Farstadsanden

Farstadsanden er verdens nordligste sanddyneområde av den sørlige typen; spesielt sanddynene med strandreddik og marianøkleblom gjør området unikt. Reservatet inkluderer grunne havområder, elveos, en stor sandstrand, rullesteinstrand og kalkrike strandberg. Det er dyrket mark helt inntil reservatgrensa i sør og øst. Området er en viktig rasteplass for trekkfugler. Det er tilrettelagt med parkeringsplass, toalett og området er mye brukt til rekreasjon store deler av året. Om sommeren er bading og soling aktuelt, ellers er det gode forhold for kiting og surfing. Det er opparbeidet en kyststi til Nordneset fyr og videre til Julshamna.

Lenke til Artskart: [Farstadsanden](#) (figur 5)

Figur 5. Lokaliteten Farstadsanden i Hustadvika kommune på kart med funn av insekter og karplanter (Artsdatabanken 2024).

Fra Farstadsanden. Foto: Steffen Adler.

Insekter

Vi registrerte 15 insektarter, totalt er det registrert 37 arter av insekter. Vi forsøkte å ikke gjøre innsamling i verneområdet, men vi gikk langs stranden til og fra. Tegen *Bothynotus pilosus* ble håvet på fuktig eng nord for verneområdet. Den er ny for Møre og Romsdal og funnet er også ny nordgrense. Den kan være oversett siden den lever et ganske skjult liv, arten skal være predator og tilknyttet nåletrær eller mose. Tangfluen *Coelopa frigida* har fem funn i Midt-Norge. Løpebillen *Calathus fuscipes*. Kortvingen *Bledius fergussoni*, første funn i Møre og Romsdal. Vi så ikke snutebillen *Otiorhynchus atroapterus*, men den finnes der det er gress og sanddyner, den har nordgrense og fem funn i Møre og Romsdal.

Tegen Bothynotus pilosus er ganske mørk brun og har en rekke utstående hår. Formen på hodet sammen med fordypningene foran på halsskjoldet og midt på scutellet er artstypisk for denne tegen. Foto: Halvard Hatten.

Planter

Vi registrerte 28 arter av planter, ca sju nye arter for lokaliteten. Vi la spesielt merke til disse:

sørlig strandarve *Honckenya peploides* subsp. *peploides*

strandreddik *Cakile maritima* subsp. *integrifolia*

marianøkleblom *Primula veris*

tangmelde *Atriplex prostrata*

Sørlig strandarve (*Honckenya peploides* subsp. *peploides*). Foto: Steffen Adler.

Nordsjøreddik (*Cakile maritima* subsp. *integrifolia*). Foto: Øystein Folden.

Planter funnet tidligere: 2 VU-arter, 4 NT-arter, 4 SE-arter.

legevendelrot *Valeriana officinalis* (VU)

marianøkkelblom *Primula veris* VU

blåstarr *Carex flacca* NT

kildegras *Catabrosa aquatica* NT

fjellsnøull *Eriophorum scheuchzeri* subsp. *scheuchzeri* NT

strandkveke *Thinopyrum junceiforme* NT

bladfaks *Bromopsis inermis* SE

spansk kjørvel *Myrrhis odorata* SE

lutzgran *Picea xlutzi* SE

sitkagran *Picea sitchensis* SE

Totalt 214 taksa.

Orheim på Hostad

Edelløvsskog, plantefelt, rasmareng og ur. På Orheim, ikke så langt fra Hostadvatnet, her går det ellers ganske flate kulturlandsskapet over i en bratt li og rasmareng opp til fjellet. Denne bratte lia er skogkledd og løvskogen har fått stått ganske i fred, selv om det er plantet gran noen steder. Rasmarengen er sørvestlig vendt og forholdsvis stor, den har partier med urterik eng, men også partier med blokkstein. Edelløvs skogen vi besøkte ligger sørøst for rasmarengen. Den vokser også oppover den samme raskjeglen, men er ikke så utsatt og trærne her har fått vokse seg ganske store.

Lenke til Artskart [Orheim på Hostad](#) (figur 6)

Figur 6. Lokaliteten Orheim på Hostad (ved Hostad og Hostadvatnet) i Hustadvika kommune på kart med funn av insekter og karplanter (Artsdatabanken 2024).

Fra rasmarken på Orheim. Foto; Steffen Adler (øvre rad), Halvard Hatlen (nedre).

Insekter

Vi registrerte 29 taksa av insekter, totalt er det registrert 58 arter av insekter. Vi var ikke ute på rasmarken, været var kjølig, vindfullt og med noe regn, så vi kartla bare området rundt. I en lågurtskog er det gjerne fuktig og det er mange tovinger, en artsrik og vanskelig gruppe blant insektene. Soppmyggen *Mycetophila ruficollis*, stankelbeinet *Limonia stigma* og åkerfluen *Megaphthalma pallida* har få funn og er ny i Møre og Romsdal. Minerfluen *Chromatomyia primulae* lager bladminer i bl.a. kusymre. Den har 11 funn i Norge hvorav fem i Møre og Romsdal.

Møkkfluen *Mydaea corni* har gule flekker framhjørnene av brystet, samt gult scutellum. Foto: Halvard Hatlen.

Hanner av soppmyggen *Mycetophila ruficollis* kan artsbestemmes blant annet av kombinasjonen av palpen og vingens utforming. Men det er flere forvekslingsarter. Ellers er soppmygg en vanskelig gruppe. Foto: Halvard Hatlen.

Limonia flavipes har et fingeravtrykk lignende merke bak scutellet. Foto: Halvard Hatlen.

Limonia stigma, hann
Foto: Halvard Hatlen.

Kusymre med miner av minerfluen *Chromatomyia primulae*. Foto: Steffen Adler.

Minerfluen *Chromatomyia primulae* klekket fra puppe i blad av kusymre. Foto: Halvard Hatlen.

Planter

Vi registrerte 47 arter, tidligere er det registrert totalt 123 plantearter. 1 EN, 1 VU, 2 NT.

alm *Ulmus glabra* EN

brunskjene *Schoenus ferrugineus* VU

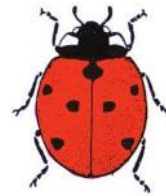
heistarr *Carex binervis* NT

fuglereir *Neottia nidus-avis* NT

4 SE-arter

fagerfredløs *Lysimachia punctata* SE

hagelupin *Lupinus polyphyllus* SE

høstberberis *Berberis thunbergii* SE
platanlønn *Acer pseudoplatanus* SE

Oppsummering

Til tross for ugunstige værforhold og at fire av fem lokaliteter bare ble besøkt en gang fant vi flere nye arter for Møre og Romsdal. Hadde det vært varmere, sol og mindre vind hadde nok resultatet blitt et annet. Det er en liten rest igjen som ble innsamlet og ennå ikke artsbestemt. Disse vil registreres etter hvert.

Ingen arter av insekter var rødlistet. Vi registrerte noen fugler med rødlistestatus, men de er ikke med i denne rapporten. Blant plantene var det både rødlistede og planter på fremmedartlisten. De mest insektinteressant artene var:

Darwinvepsen *Diplazon laetatorius* - første fylkesfunn.

Kortvingen *Meotica filiformis* - første fylkesfunn.

Tegen *Bothynotus pilosus* - ny nordgrense og første fylkesfunn.

Soppmyggen *Mycetophila ruficollis* - første fylkesfunn.

Stankelbeinet *Limonia stigma* - første fylkesfunn.

Åkerfluen *Megaphthalma pallida* - første fylkesfunn.

Tabell 2. Funn av insekter og planter (takson) på lokaliteter i Hustadvika i Møre og Romsdal 6-7. juli 2024 og sum taksoner alle år i parentes

	Askevågen	Maleremma kystgård	Fetaberget på Male	Farstad-sanden	Orheim på Hostad
Insekter	2 (18)	19 (19)	14 (14)	15 (37)	29 (58)
Edderkoppper	0 (0)	0 (0)	1 (1)	0 (0)	1 (2)
Planter	4 (100)	40 (41)	38 (83)	28 (214)	47 (123)
Fugler	0 (128)	2 (2)	4 (104)	4 (125)	1 (2)
Snegler	1 (0)	1 (0)	1 (0)	2 (10)	4 (4)
Andre	0 (37)	0 (0)	1 (1)	0 (39)	9 (73)
Sum	7 (284)	62 (63)	59 (204)	49 (425)	91 (262)

Frivillig arbeid

Vi estimerte at medgått tid til frivillig arbeid var ca. 92 timer fordelt på felt (33 timer), artsbestemmelse (20 timer), nettverksmøte (25 timer) og transport (14 timer).

Referanser

Artsdatabanken (2024) Artskart. Tilgjengelig fra: <https://artskart.artsdatabanken.no> (15.11.2024).